

TRIBUNAL GHAL TALBIET ZGHAR

**GUDIKATUR DR.
GRAZIELLA BEZZINA**

Seduta ta' l-10 ta' Mejju, 2013

Talba Numru. 412/2012

**Emanuel Psaila ezercitanti l-kummerc taht l-isem
Emmanuel Psaila & Sons**

vs

Jean Paul Busuttil

It-Tribunal,

Ra l-Avviz tat-talba li permezz tieghu l-attur iddikjara li jiggestixxi barriera tal-gebel li tinsab fl-Imqabba. U billi r-rikorrenti biegh u kkonsenja lill-intimat gebel u xorok b'inkarigu tal-istess intimat. U billi l-ammont dovut lir-rikorrenti mill-intimat dwar dan il-bejgh u konsenja ta' gebel u xorok hu fl-ammont ta' elf tlett mija tmienja u hamsin ewro u erbgha u disghin centezmu (€1,358.94c). U billi l-intimat minkejja li gie interpellat diversi drabi biex ihallas dan l-ammont dovut lir-rikorrenti kif hawn fuq spjegat baqa' inadempjenti, u ghalhekk kellha ssir din il-

Kopja Informali ta' Sentenza

kawza. Jghid ghalhekk l-intimat ghaliex ghar-ragunijiet premessi dan it-Tribunal m'ghandux: (1) Jiddikjara li r-rikorrent biegh u kkonsenja lill-intimat accettanti gebel u xorok li l-hlas taghhom dovut lill-istess rikorrent hu fl-ammont ta' elf tlett mija tmienja u hamsin ewro u erbgha u disghin centezmu (€1,358.94c); (2) Jiddikjara illi l-intimat hu debitur tar-rikorrent fis-somma ta' elf tlett mija tmienja u hamsin ewro u erbgha u disghin centezmu (€1,358.94c) kif fuq spjegat; (3) Jikkundanna lill-intimat sabiex ihallas lir-rikorrent is-somma ta' elf tlett mija tmienja u hamsin ewro u erbgha u disghin centezmu (€1,358.94c).

Bl-imghaxijiet sad-data tal-effettiv pagament, u bl-ispejjez.

Ra r-risposta tal-konvenut, li permezz taghha eccepixxa illi it-talbiet attrici ghandhom jigu michuda billi: (i) l-azzjoni attrici hija preskritta a tenur tal-Artikolu 2148 (b) tal-Kap 16 tal-Ligijiet ta' Malta, kif jirrizulta mid-dokument redatt mill-attur hawn anness u mmarkat Dok. JP1; (ii) Illi minghajr pregudizzju ghas-suespost, l-intimat ma ghandu jaghti xejn lill-attur li da parti tieghu jrid igib prova ta' dak minnu allegat fit-talba.

Bl-ispejjez kollha kontra l-attur.

Semgha x-xhieda tal-partijiet, u ha konjizzjoni tad-dokumenti esebiti minnhom.

Ra n-noti ta' sottomissjonijiet tal-partijiet.

Ikkunsidra,

Illi din is-sentenza tittratta unikament dwar l-eccezzjoni ta' preskrizzjoni sollevata mill-konvenut.

Illi in forza ta' din l-azzjoni l-attur qed jitlob hlas minghand il-konvenut tal-prezz ta' diversi xorok mibjugha u kkonsenjati lill-istess konvenut. Illi dawn ix-xorok gew ikkonsenjati lill-konvenut minn iben l-attur permezz ta' zewg konsenji, wahda fl-1 ta' Ottubru, 2010 u l-ohra fl-4

ta' Ottubu, 2010. Illi eventwalment l-attur hareg fattura relattiva ghall-konsenja ta' dan il-materjal, liema fattura hija datata 14 ta' Novembru, 2011. Illi l-attur isostni illi l-konvenut ma hallasx ghal dan il-materjal, li gie kkonsenjat f'sit Had Dingli fejn il-konvenut kien qed iwettaq xoghol ta' ristrutturazzjoni ta' proprjeta' tieghu, u li minkejja li talab il-hlas, dan baqa' ma giex imwettaq.

Illi l-konvenut, da parti tieghu jsostni illi ebda ammont m'huwa dovut minnu lill-attur, u dan ghaliex meta gie konkluz ix-xoghol ta' ristrutturazzjoni tal-proprjeta' tieghu, hu hallas lill-kredituri kollha tieghu u ghalhekk ma kien fadallu ebda pendenza in rigward. Illi l-konvenut mhux qed jikkontesta illi x-xorok in kwistjoni gew ikkonsenjati, u dan anke ghaliex gharaf il-firma tieghu fuq id-*delivery note* datata l-1 ta' Ottubru, 2010 u gharaf ukoll il-firma ta' foreman li kien gie nkarigat mill-kuntrattur fuq id-*delivery note* datata 4 ta' Ottubru, 2010, izda jikkontendi illi hu hallas lill-kuntrattur ghal dan il-materjal, li da parti tieghu accertah illi kien hallas lill-fornituri kollha ta' materjal li ntuzza f'din il-proprjeta'. Meta gie mistoqsi dwar il-mod kif wettaq il-hlas tal-prezz ta' dawn ix-xorok, il-konvenut iddikjara illi seta' kien permezz ta' cheque jew fi flus kontanti; madanakollu, ma kellux il-mezz li jivverifika dwar dan, ghaliex ir-ricevuti u dokumenti relattivi kien warrabhom, anzi ddispona minnhom. Illi ddikjara wkoll illi ntuzaw aktar xorok fil-proprjeta' tieghu mill-kwantita' li giet ikkonsenjata permezz taz-zewg delivery notes mertu ta' din il-kawza. Illi ddikjara wkoll il-progett ta' ristrutturazzjoni tal-proprjeta' tieghu, sal-istat ta' *advanced shell*, gie kompletat sal-ahhar tas-sena 2010, ghaliex f'Dicembru ta' dik is-sena kienu marru xi persuni, li kienu interessati li jixtru din il-proprjeta', sabiex jarawha.

Ikkunsidra,

Illi in rigward l-eccezzjoni sollevata mill-konvenut dwar il-preskrizzjoni, u dan in bazi tal-Artikolu 2148 (b) tal-Kodici Civili, dan jipprovdi terminu preskrittiv ta' tmintax-(18) il xahar. Illi l-konvenut, permezz tan-nota ta' sottomissjonijiet tieghu, ghamel referenza ghal

jurisprudenza tal-Qrati taghna dwar l-applikabilita' ta' dan il-provvediment tal-ligi – invece che l-Artikolu 2149 (a) tal-Kap 16 tal-Ligijiet ta' Malta – ghall-kaz in ezami, u dan in bazi ghall-fatt illi l-attur kien qieghed biss jissupplixxi lill-konvenut bil-materjal, ossia x-xorok, izda ma kien bl-ebda mod involut fir-ristrutturazzjoni u kostruzzjoni tal-proprijeta' in kwistjoni, liema xogholijiet kien gie inkarigat kuntrattur terz sabiex iwettaqhom. Illi minn qari tan-nota tal-osservazzjonijiet tal-attur, jidher illi hemm qbil ma' din it-tezi tal-konvenut – stante illi l-attur fl-ebda waqt ma ddikjara illi kellu jkun l-Artikolu 2149(a) tal-Kap 16 tal-Ligijiet ta' Malta applikabbli ghall-kaz odjern, u mhux l-Artikolu 2148(b) tal-istess Kap – **salv** illi l-attur jikkontendi illi t-terminu preskrittiv applikabbli ghall-kaz in ezami ghandu jkun ta' hames-(5) snin, u mhux tmintax-(18) il xahar, stante illi l-fornitura ta' materjal mill-attur lill-konvenut kienet bl-ingrossa, u mhux bl-imnut, oltre illi l-generu u l-kwantita' ta' materjal li gie fornit mill-attur lill-konvenut wkoll jindikaw illi huwa applikabbli, se mai, terminu preskrittiv ta' hames-(5) snin.

Illi mid-*delivery notes* u l-fattura li gew ipprezentati jirrizulta illi l-materjal in kwistjoni gie mibjugh u kkonsenjat permezz ta' zewg konsenji, wahda saret fl-1 ta' Ottubru, 2010 u l-ohra fl-4 ta' Ottubru, 2010, filwaqt illi l-fattura relattiva hija datata 14 ta' Novembru 2011. Illi l-azzjoni odjerna giet intavolata fis-6 ta' Gunju, 2012, u fil-perjodu minn meta saret il-konsenja sa meta giet proposta l-azzjoni, ma gew ipprezentati ebda atti gudizzjarji li permezz taghhom saret sejha ghall-hlas.

Illi mix-xhieda li nghatat mill-partijiet irrizulta illi dawn iz-zewg konsenji li saru mill-attur, li permezz taghhom issupplixxa lill-konvenut bix-xorok in kwistjoni, ma kienux l-unicu konsenji ta' materjal li saru mill-attur, u jidher ghalhekk illi saru xi konsenji ohra qabel. Illi mid-deposizzjoni li nghatat mill-attur – mhux kontradetta mill-konvenut – irrizulta illi l-partijiet kellhom relazzjoni kummercjali li tmur lura ftit tas-snin, u tul dan iz-zmien l-attur kien jissupplixxi lill-konvenut bil-materjal, u imbaghad, wara l-konsenja ta' diversi ordnijiet ta' materjal, kienet tinhareg fattura li kien ikun fiha migbur l-ammont

dovut sa dak l-istadju. Illi tali deskrizzjoni tal-ftehim informali li kien hemm bejn il-partijiet jindika illi r-relazzjoni ta' bejn il-partijiet ma kienetx tittrattata partita wahda, izda li kien hemm pluralita' ta' okkazzjonijiet meta l-konvenut xtara materjal minghand l-attur, li ghandu barriera. Illi mhux daqstant car, madanakollu, jekk ix-xiri ta' materjal li sar mill-konvenut kienx kollu in konnessjoni ma' dan il-progett ta' ristrutturazzjoni tal-proprjeta' f'Had Dingli, jew hux in konnessjoni ma' xi progett iehor.

Illi fi kwalunkwe kaz, u sabiex jigi stabbilit jekk il-provvediment tal-Ligi dwar preskrizzjoni indikat mill-konvenut hux applikabbli ghall-kaz in ezami, huwa pertinenti u rilevanti li jigi determinat x'uzu sar mill-materjal ikkonsenjat mill-attur lill-konvenut, u cioe' jekk tali materjal kienx intiz ghall-uzu tal-istess konvenut jew jekk kienx qed jintuza f'xi progett kummercjali. Illi tali materjal intuza fi proprjeta' li l-konvenut iddeskriviha bhala residenza, li madanakollu, jidher li tpoggiet fuq is-suq sabiex tinbiegh lil terzi, fi stat ta' *advanced shell*, ftit tax-xhur biss wara li gie kkonsenjat il-materjal mertu ta' din il-kawza. Illi minkejja l-fatt illi l-konvenut hass il-htiega li jikkjarifika li dan ma kienx xi progett kummercjali, izda kien qed jigi mwettaq xoghol fuq residenza, madanakollu, ic-cirkostanzi tal-kaz iwasslu lil dan it-Tribunal ghall-konkluzjoni u konvinzjoni illi r-ristrutturazzjoni ta' din il-proprjeta' kienet qedha ssir ghal skopijiet ta' spekulazzjoni, u cioe' bl-intendiment illi din il-proprjeta' tigi negozjata u mibjugha, u mhux sabiex il-konvenut jirrisjedi fiha. Illi dan kollu huwa rilevanti in kwantu allura l-process ta' xiri ta' materjal da parti tal-konvenut minghand l-attur kien jikkostitwixxi att ta' kummerc, u mhux sempliciment att ta' xiri bl-imnut minn konsumatur kwalunkwe.

Illi l-Artikolu 5 tal-Kap 13 tal-Ligijiet ta' Malta jipprovdi illi:
“Huma atti tal-kummerc – (a) ix-xiri ta' hwejjeg mobbli sabiex jerghhu jinbieghu jew sabiex jinghataw b'kiri, sew in natura jew wara li jinhadmu jew jigu manifatturati; il-bejgh jew il-kiri ta' hwejjeg mobbli, in natura jew wara li jinhadmu jew jigu manifatturati, meta x-xiri tagghom ikun sar sabiex jerghhu jinbieghu jew sabiex jinghataw b'kiri; .... (h) ix-xiri u l-bejgh mill-gdid ta' immobbli, meta jsiru bi

Kopja Informali ta' Sentenza

spekulazzjoni kummercjali, u l-intraprizi ta' bini". Illi minkejja li l-ammont ta' materjal, ossia xorok, li giet akkwistata mill-konvenut permezz ta' dawn iz-zewg konsenji ma jidhirx li kienet fi kwantitajiet kbar, madanakollu t-Tribunal huwa sodisfacentement konvint illi tali attivita' kienet att ta' kummerc, in kwantu dak il-materjal gie akkwistat mill-konvenut sabiex jigi applikat u uzat fi progett li ghandu indoli kummercjali. Illi jsegwi ghalhekk illi t-terminu preskrittiv indikat mill-konvenut m'huwix applikabbli ghal kaz odjern, u li ghalhekk tali eccezzjoni ta' preskrizzjoni m'ghandhix tigi akkolta.

Ghaldaqstant, filwaqt illi t-Tribunal jichad l-eccezzjoni tal-preskrizzjoni sollevata mill-konvenut, jordna l-prosequiment tas-smiegh tal-kawza fil-mertu.

Jirrizerva li jipprovdi dwar l-ispejjez fis-sentenza finali.

< Sentenza In Parte >

-----TMIEM-----